

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

D O M

Afsagt den 8. februar 2016 af Østre Landsrets 8. afdeling
(landsdommerne M. Lerche, Henrik Bitsch og Janni Christoffersen).

8. afd. nr. B-2875-14:

Advokat

Steffen Olsen-Kludt

(advokat Peter Trudsø)

mod

Hanne Stensen Christensen

(advokat Bjarke Vejby)

Næstved Rets dom af 9. oktober 2014 (BS 15-799/2012) er anket af advokat Steffen Olsen-Kludt med påstand om,

Påstand 1:

at Hanne Stensen Christensen idømmes straf for overtrædelse af straffelovens § 267 ved over for flere at have fremsat og udbredt den urigtige sigtelse, at Steffen Olsen-Kludt er en advokat, der: ”opfordrer til tæppebombning med mails, selvtægt og personlig forfølgelse af medarbejdere”, hvorved Hanne Stensen Christensen har krænket Steffen Olsen-Kludts ære og skadet hans professionelle virke.

Påstand 2:

at Hanne Stensen Christensen tilpligtes til Steffen Olsen-Kludt at betale 100.000 kr. med tillæg af procesrente fra sagens anlæg.

Indstævnte, Hanne Stensen Christensen, har påstået stadfæstelse.

Supplerende sagsfremstilling

Den 25. januar 2012 skrev Steffen Olsen-Kludt en e-mail til Hanne Stensen Christensen.

Af denne fremgår bl.a.:

”Jeg retter henvendelse til Dem personligt, da jeg er informeret om, at De bl.a. skulle have skrevet følgende om mig til udvalgte modtagere: ”Jeg starter med at notere mig at vi her har med den advokat at gøre som opfordrer til tæppebombning med mails, selvtægt og personlig forfølgelse af medarbejdere.”

Hanne Stensen Christensen svarede ved e-mail af samme dato:

”Jeg har ikke umiddelbart nogen erindring om at jeg skulle have ytret mig således.”

For landsretten er fremlagt det af Steffen Olsen-Kludt ved mødet den 21. september 2011 benyttede talepapir. Dette indeholder ikke nogle udsagn svarende til de under sagen omtvistede.

Forklaringer

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaringer af Steffen Olsen-Kludt og Hanne Stensen Christensen samt vidneforklaringer af John Breving, Claus Skov Madsen og Poul Fritzner.

Steffen Olsen-Kludt har supplerende forklaret bl.a., at den korrekte dato for, hvornår han læste e-mailen fra Hanne Stensen Christensen er den 9. november 2011. Han har fremsat indsigelse mod Hanne Stensen Christensens habilitet, men det er på vegne af en klient, godsejer Claus Neergaard. Han videresendte e-mailen den 23. april 2012 til en medarbejder, som han bad om at skrive den ud. Hun kopierede den og derfor fremtræder den mærkeligt udseende. Hans talepapir er udarbejdet af en medarbejder, og han havde ikke behov for at ændre det, og han læste det ikke op, men holdt et frit foredrag. Der har ikke været sager mod ham ved Advokatnævnet. Det er nødvendigt for ham at forfølge sagen, da hans ry særligt i forhold til Poul Fritzner, der er en meget indflydelsesrig person i landbruget, er

helt afgørende for hans forretning. Hans ry ville også kunne lide skade i forhold til flere andre vigtige aktører i landbruget og også i forhold til kommuner, som han i almindelighed har et godt samarbejde med. Han har aldrig brugt udtrykket ”tæppebombning.” Der var en tilhører, der sagde det. Det er efter hans opfattelse rettidig omhu og ganske almindeligt forekommende blandt advokater at kontrollere habiliteten hos dem, der behandler sager både hos myndigheder og ved voldgiftsretter. Det er særlig væsentligt her, da Hanne Stensen Christensen er embedschef. Han har ikke sagt noget om en bøde på 10.000 kr., men at omkostningen ved selv at oprense kan være 10.000 kr., hvilket landmanden i givet fald ikke kan få refunderet. Han tager ikke Kjeld Hansen alvorligt, derfor reagerede han ikke på dennes artikel. Kjeld Hansen er nok gårdejer, men han er en inderlig modstander af landbrugets interesser og har nogle efter appellantens opfattelse ekstreme synspunkter. Han ved ikke, om kommunerne er uenige med ham i, at man kan oprense selv. Han har ikke sagt på mødet, at det er et kontroversielt synspunkt. Han har talt med Torben Hansen om det, der blev sagt på mødet. Han husker ikke, hvornår han har udtalt sig til DR om sagen. Han har ikke resten af den e-mailstreng, hvor Ebbe Møller Olsen er omtalt, og som indstævnte har begæret fremlagt. Han har søgt aktindsigt hos kommunen, men ikke fået det. Han kan ikke lade sin sagsbehandling påvirke af, om det fører til negative reaktioner hos andre. Han har tidligere haft et samarbejde med Liane Lohse. Han har også talt med hende om hendes referat. Hun var ikke enig i hans opfattelse af muligheden for selv at foretage oprensning, men han har et godt samarbejde med hende og hendes virksomhed i anden sammenhæng. Hun har også beklaget over for ham, som han har forklaret i byretten.

Hanne Stensen Christensen har supplerende forklaret bl.a., at reglerne hun refererer til, vedrører offentlige vandløb. Forløbet af mødet i Gefion den 21. september 2011 var kendt for de ansatte i afdelingen og i kommunens miljøudvalg. Hun regnede med, at Poul Fritzner var bekendt med mødet i Gefion i forvejen, derfor skrev hun ”den advokat.” Hun regnede med, at e-mailen kun blev set af ham. Hun var ikke sagsbehandler på Hulebæk-sagen. Hun ville gerne tale med Poul Fritzner om sagen. Hun har et uformelt samarbejde med andre aktører i landbruget. Hun ved ikke, hvordan e-mailen er kommet videre, men dem hun har spurgt, de har angiveligt ikke sendt den videre. Hvis landmændene udfører oprensning selv, kan det føre til merarbejde for kommunen. Hun kender ikke til tilfælde, hvor Næstved kommune er blevet gjort erstatningsansvarlig for manglende oprensning i 2011. Kommunen gjorde alt, hvad den kunne, og informerede også landmændene om det. Hun mener ikke, at det kan medføre inhabilitet i miljøsager, at man er medlem af Danmarks Naturfredningsforening. Hun ville finde sådan et standpunkt kontroversielt. ”Selvtægt” tog hun

fra referatet, hun brugte det i en dagligdags betydning. Hun ved, at der findes et disciplinærsystem for advokater, men hun kender ikke nærmere til det. Hun husker ikke, om hun overvejede at skrive, at det var et referat. Det var allerede offentliggjort andre steder. Hun mener ikke, at e-mailen indeholder oplysninger, der er omfattet af hendes tavshedspligt. Hun har ikke sendt den "bcc" til andre. Hun fastholder, at hun ikke først kunne huske, hvad det var appellanten refererede til, da han henvendte sig til hende i januar 2012. Hun har drøftet e-mails og artikler med kolleger, men kan ikke huske indholdet af disse drøftelser.

John Breving har som vidne forklaret bl.a., at han er cand. jur. Han har arbejdet i Gefion, men er nu pensioneret. Han bad Steffen Olsen-Kludt komme til mødet i Gefion den 21. september 2011. Han var selv til stede ved mødet. Steffen Olsen-Kludts indlæg varede ca. 10 minutter. Der var nogle udtalelser, der fik de tilstedeværende til at spørge, hvordan man skulle føre sager mod det offentlige. Hovedbudskabet var, at man måtte bruge de midler, man havde. Han ville nok have kunnet huske, hvis der var blevet talt om selvtægt. Det siger ham jo noget som jurist. En landmand fra Kalundborg brugte udtrykket "tæppebombning", og Steffen Olsen-Kludt sagde, at det kunne jo være en mulighed. Torben Hansen var formand for Gefion. Han var næsten sikkert til stede ved mødet. Han har ikke talt med Torben Hansen bagefter om mødet. Han ved ikke, hvad Torben Hansen refererer til, når han i et interview med "Danske Kommuner" siger, at Steffen Olsen-Kludt "kørte ud af en tangent." Han husker, at mødet blev omtalt i medierne. Han husker også, at det bl.a. skyldtes et referat, der var kommet ud. Han har ikke set det referat. Han kan ikke generelt svare på, hvordan Gefion opfattede referatet. Gefion var ikke enig i referatets indhold.

Claus Skov Madsen har som vidne forklaret bl.a., at han er agronom. Han er planteavl-konsulent og har samarbejdet med Steffen Olsen-Kludt i betydeligt omfang. Han var med ved mødet den 21. september 2011. Han var selv med til at planlægge mødet for Gefion. Der var nogle meget frustrerede landmænd, der gerne ville vide, hvordan man skulle forholde sig til kommunerne. Der blev spurgt fra salen, hvad man kunne gøre, hvis kommunen ikke gjorde det, den skulle. Steffen Olsen-Kludt talte om, at man selv kunne udføre arbejdet, men det ville medføre omkostninger, der ikke kunne dækkes. Der blev ikke talt om "tæppebombning" med e-mails. Der blev talt om at "google" medarbejdere.

Poul Fritzner har som vidne forklaret bl.a., at han er viceformand i Gefion, hvilket han også var i september 2011. Han er formand for de østdanske landmænd og sidder i Landbrug & Fødevarers bestyrelse. Han var til stede ved mødet. Han har ikke noget kendskab til

Steffen Olsen-Kludt andet end, at Steffen Olsen-Kludt var med til mødet. Han kender Hanne Stensen Christensen fra sager med kommunen. Steffen Olsen-Kludt talte om, hvordan man rejste sager ved taksationskommissionen eller ved domstolene. Han husker, at Steffen Olsen-Kludt sagde, at det var vigtigt, at de kommunale medarbejdere ikke var inhabile. ”Tæppebombning” er et udtryk, der blev benyttet af en landmand, der var meget aggressiv. Det fik ikke Steffen Olsen-Kludts opbakning. Steffen Olsen-Kludt opfordrede ikke til selvtægt. Han kan huske den omtalte e-mail fra Hanne Stensen Christensen. Han ringede til Claus Neergaard. Han kunne ikke få indholdet til at passe med det, han selv havde hørt på mødet. Det var Claus Neergaard enig i. Vidnet sagde, at det ville han ikke rodes ind i. Det meddelte han også Hanne Stensen Christensen. Han taler jævnlige med formanden for Gefion. Han har ikke diskuteret med formanden, hvordan denne sag skulle håndteres. Han har ikke brugt tid på sagen, det er formanden, der tager sig af kontakt med medierne. Han har nok sendt mailen til Claus Neergaard, men han husker det ikke. Han ville sende den videre, hvis Claus Neergaard bad om den. Han har siddet i Naturrådet. Han har en interesse i, at landmændene behandles korrekt. Han kender til tilfælde, hvor landmændene selv foretager nødtørftig oprensning af offentlige vandløb efter orientering til kommunen.

Procedure

Parterne har for landsretten gentaget deres anbringender for byretten og har procederet i overensstemmelse hermed.

Landsrettens begrundelse og resultat

Af de af byretten anførte grunde og idet landsretten bemærker, at Steffen Olsen-Kludt ikke har reageret over for andre, der i større eller mindre omfang har fremsat udtalelser svarende til dem, som Hanne Stensen Christensen fremsatte i e-mailen af 25. oktober 2011, stadfæster landsretten dommen. De oplysninger, der er fremkommet under den for landsretten stedfundne vidneførsel, kan ikke føre til et andet resultat.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Byrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for landsretten skal appellanten, Steffen Olsen-Kludt, betale 30.000 kr. til indstævnte, Hanne Stensen Christensen.

Det idømte skal betales inden 14 dage efter denne doms afsigelse.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

(Sign.)

Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 09-02-2016

Louise Rosted
Retsassistent